

A Fehér Ház
Az Alelnöki Hivatal

Azonnal kibocsátásra
2009. október 22.

BIDEN AMERIKAI ALELNÖK BESZÉDE
'AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK, KÖZÉP EURÓPA ÉS PARTNERSÉG A 21.-IK SZÁZADRA'

A
Központi Egyetemi Könyvtárban

Bukarest, Románia

BIDEN ALELNÖK: Köszönöm nagykövet úr, igazgató úr, polgármester úr, ex-elnök úrak, akikkel megtiszteltetés volt a múltban találkozni, örömmel tölt el hogy újra Romániában lehetek. És polgármester úr, mint ahogy azt Amerikában mondjuk, köszönöm az útlevelet, hogy bejöhettek a városába. Nagyon méltányolom.

Milyen csodálatos forum, de csodálatos forum ez. Az összes hallgatónak is szeretnék köszönetet nyilvánítani. Jelenlétükkel megtisztelnek.

Hölgyeim és uraim, megtiszteltetés számomra, hogy újra itt lehetek Romániában. Ez nem az első utam Önökhöz és Isten kegyelméből nem is ez lesz az utolsó. Nagyon jó itt lenni egy csodálatos változás évfordulójának a megünneplésén. Húsz évvel ezelőtt az egész világ lenyűgözve és áhitattal követte a régió népét ahogy lerázták a zsarnokság bilincseit és kivívták szabadságukat.

Szinte elképzelhetetlen hogy 1989-ben ez a gyönyörű könyvtár súlyos harcok színterévé vált. A korabeli fényképeket áttekintve éreztem, hogy hogy nézhetett ki a

terület az ott portyázó harckocsikkal. Hölgyeim és uraim, amikor a lövöldözésnek vége lett és a füst elszállt, az épület homlokzatán látszottak a lövedékbecsapódások nyomai. Félmillió kötetnyi könyv megsemmisült, amely az Önök történelmének és örökségének része volt. Alig pár saroknyira innem, az Egyetem téren a szabadságért küzdő fiatalok veszítették életüket. Azonban hősiességük és meggyőződésük diadalmaskodott és remélem és tudom, hogy ez Önök számára akik nyomdokaikban járnak, is példaképül szolgált.

Ahol a vasfüggönyt lebontották és a berlini falat ledöntötték, helyükön az Önök által kiérdemelt és hosszú időn keresztül áhított demokrácia vetett gyökeret.

Szerte Európában olyan új lehetőségek bontakoztak ki, amelyek a régiót felvillanyozták, felemelve az egész kontinenset és szószerint az egész világ részére az ihletettség forrásává váltak. A szabadság kivívásának története - az Önök története – a modern történetírás egyik legcsodálatraméltóbb eseménye. Ezért fontos, hogy ezt a csodálatos, igazán csodálatos pillanatot megünnepeljük. Szintén figyelemreméltó, hogy arra is emlékezzünk, hogy Közép Európa mennyit haladt az utóbbi húsz év alatt.

Pályafutásom kezdetén, mint fiatal USA szenátor, akkoriban két serdülőfélben lévő fiamat akik közben felnőttek, elhoztam magammal Közép Európába tizenéves korukban. Azonnal Dachau-ba mentünk, hogy megmutassam nekik mire képes az emberi gonoszság, ugyanakkor azt is éreztetni akartam Velük, hogy mire képesek az emberek legjobbjai.

Elvittem őket a berlini falhoz is. Átmentünk a Checkpoint Charlie zónaátkelőhelyen is, hogy egész életükön keresztül emlékezzenek arra, hogy azok a szabadságjogok melyek számukra magától értetődőek voltak, nem jutott osztályrészül millióknak, mint születési helyükből adódó kiváltság.

És ma, ahogy visszatérek Közép-Európába és Romániába nemcsak egy hivatalos amerikai delegációval, hanem tizenegy éves unokámmal, Finnegan Biden-nel. Finnegan, kérlek állj fel, akarom hogy a hallgatóság is lásson Téged. (Taps.) És a lányom, Kathleen Biden. Kathleen, légszíves Te is állj fel. Tudom, hogy zavarba hozlak. (Taps)

Azért hoztam Őket magammal, hogy ők is megértsék, főleg az unokám, mint ahogy a fiam is megtanulta, hogy első kézből érzékeljék ennek a régiónak, és a kontinensnek a történetét. Az unokám itt tartózkodása alatt múzeumokat és emlékműveket látogat meg amelyek megörökítik a huszadik század felfordulásait Lengyelországban, itt és a Cseh Köztársaságban.

És volt alkalma a fiatal gyermek szemével látni és tapasztalni az emberekben és a városokban tükröződő pezsgést ami hihetetlen, hihetetlen lehetőségekkel kecsegtet a 21.-ik században. Szemtanúja egy történelmi ténynek: hogy az 1989-as események igazi jelentősége – az országuk és a régió valós története- nem a rombadöntött múltban, hanem inkább az Önök jövőbeni alkotásában rejlik.

Vannak közöttünk akik emlékeznek az 1956-os magyarországi vérontásra és szabadságharcosokra; akik érezték a fagyos szelet az 1968-as prágai Vencel téri tavasz után; akik nem felejtkeztek meg az 1980-as gdanski hajógyár elfoglalásáról és itt Romániában átvészelték Európa legkegyetlenebb totalitáriánus diktatúráját a 21.-ik (így) század második felében. Mindenki, minden egyes személy, küzdött nemcsak valami ellen, hanem valamiért --- egy olyan kormányért, amely államolgárai szükségait helyezi előtérbe; egy emberi tisztességen és méltóságon alapuló toleránsabb társadalomért..... a gondolkodás szabadságáért, a hitért, álmaik megvalósításáért.

Azoknak az álmoknak a valóra váltása már megkezdődött, amelyekről húsz évvel ezelőtt csak a vakmerők mertek szólni, a NATO Euró-Atlanti és az Európai Unió intézményein alapuló teljes és szabad Európa.

Mi amerikaiak hihetetlenül büszkék vagyunk arra, hogy az Önök partnerei lehettünk Európa békés újraegyesítésében. Amint Obama elnök a tavaszi NATO csúcstalálkozó előestéjén mondta, és idézem, „a közös történelem az amiből a reményünk fakad – de nem pihenhettünk. A jelen generációnak nem szabad egy helyben álldogálnia.”

Nem állhatunk egy helyben, mert újabb változásokkal és kihívásokkal kell szembenéznünk. A gazdasági válság túl sok személyt érintett, felőrölve a bizalmukat. Az afgán háború immár nyolcadik évében tart és új erők formálják az előttünk lévő fiatal évszázadot. Az új erők közé tartozik a tömegpusztító fegyverek és veszélyes betegségek elterjedése, a szegények és gazdagok között tátongó szakadék állandó növekedése, az etnikumok közötti ellenségeskedés és a működésképtelen államok jelenléte, bolygónk gyorsuló felmelegedése és az energia, táplálék és vízforrások kiszámíthatatlansága; a szélsőséges fundamentalizmus által intézett kihívás a szabadság és biztonság ellen.

Én ma Önökhöz egy egyszerű üzenettel érkeztem: az Egyesült Államok egy egyesült és egész Európával közösen fog ezekben a kihívásoknak eleget tenni, mert csak ez az egyetlen lehetőség.

Semmilyen haszontalan beszéd, illetve a tények hamisítása sem tudja megcsorbítani azt a megcáfolhatatlan valóságot, hogy az USA elkötelezett európai szövetségeseink mellett, mely tény az Egyesült Államok külpolitikájának alapköve immár több mint hatvan éve. Annál is inkább elkötelezettek vagyunk európai partnereink mellett, ahogy kapcsolataink átfogóbbá váltak és megerősödtek. Meggyőződésünk, hogy Önök nélkül nem tudunk teljesen sikeresek lenni. És elnézést a feltételezésért, úgy vélem, hogy Önöknek is szükségük van ránk.

Tudom, hogy vannak akik Közép Európában látván azokat problémákat és felelősségeket amelyeket az Egyesült Államok globálisan magára vállalt, arra a következtetésre jutottak, hogy már nem összpontosítjuk figyelmünket, már nem koncentrálnak továbbá a világ ezen régiójára.

Ennek éppen az ellenkezője igaz. Pontosan, globális felelősvállalásunkból adódóan és az Önök növekvő kapacitása és részvételi hajlamossága arra hogy ezeket közösen vállaljuk az, amit leginkább értékelünk a Közép Európával és Európával létező partnerségi kapcsolatunkban.

Együttesen, közös feladatok hárulnak vállunkra és ígéreteket kell betartanunk. Ezek a felelősségek még kiterjedtebbek most mint valaha, miközben ígéreteink is komolyabbak. Szemmelláthatóan Közép-Európa felvállalja, hogy vezető pozíciókat töltsön be fontos regionális és nemzetközi intézményekben. Húsz évvel ezelőtt ki gondolta volna, hogy az Európa Parlament elnöke, az UNESCO főigazgatója, az Európa Tanács elnöke, az Európai Bíróság bírái és az Európai Bizottság biztosai lennének. Közép Európa ideje elérkezett. Önök készséget tanúsítottak a kihívásokra, hogy azokkal szembenézenek és végérvényesen felülkerekedjenek rajtuk. Ezért mi Amerikában már nem úgy gondolkozunk hogy mit tehetünk Közép Európáért, hanem inkább, hogy mit tehetünk Közép Európával közösen?

Elsősorban egy mindannyiunkat összekötő közös értékrendet vallunk– ez egyben közös elkötelezettséget is jelent, hogy ezeket az értékeket bármikor és bármilyen kihívás ellen megvédjük. A NATO egymás iránti elkötelezettségünk alapköve. Pályafutásom egyik csúcspontja volt, amikor mint amerikai szenátor egyik fő szorgalmazója voltam a NATO közép-európai kiterjesztésének. Sőt, ha emlékszik rá Elnök úr, egyike voltam azoknak akik javasolták, hogy Románia az első fordulóban csatlakozhasson a szövetséghez. A végezetig harcoltam, amíg sikerrel jártunk, hogy az első fordulóban ez valóra is vált. Köszönöm, hogy annyira előrelátónak nézhettem ki, nagyon jó munkát végeztek.

Mint Obama elnök hangsúlyozta, véleményünk szerint nincsenek régi tagállamok, nincsenek új tagállamok, csak tagok vannak. Az V. Cikk értelmében bármely tagállam elleni támadás az összes tagállam elleni támadásnak minősül. Országaink elkötelezettek Amerika részéről az európai biztonság irányába, úgymint Európa részéről az Egyesült Államok biztonságáért. Ezt Önök azonnal és gyorsan bizonyították a szeptember 11.-i események után, amikor az V. Cikket fogadták a mi kérésünk nélkül.

Manapság, komoly felelősség hárul ránk, fiaink és lányaink, mint saját fiam is, egymás mellett harcolnak Afganisztánban, Irákban, és a Balkánon. Barátaink hősiességéért és veszteségeikért is az amerikai nép háláját szeretném kifejezni.

A közös fenyegetettséggel szemben szövetségünk alapja a kölcsönös konzultáció és együttműködés. Ez rólunk szól. Most, hogy új fenyegetettségekkel kell szembenéznünk, egy új jövőképet kell megfogalmaznunk és új képességeket kell kidolgoznunk a siker megvalósítására.

Ezért olyan fontos a döntés a NATO új stratégiai koncepciójának kialakítására és ezért létfontosságú hogy Közép-Európa is részese legyen ennek a folyamatnak. Ennek működését illusztrálni hivatott legjobb példa a rakétapajzs rendszer átalakításában szerepet játszó partnerségi kapcsolatunk. A huszadik században a NATO sikeresen megvédte a Szövetségesek felségterületét az igen komoly szovjet kihívások ellen, amit mi az Európát kettévágó „középső front” –nak nevezünk.

Manapság, növekvő újabb komoly fenyegetettséggel nézünk szembe, amely európai szövetségeseinket korábban veszélyezteti mint minket. Ez a ballisztikus rakéták jelenlétéből fakad, melynek technológiája a hidegháború befejezte óta számos új és kevésbé stabil országba is elterjedt. Ez a technológia, az atommaghasadás technológiájával párosulva mindannyiunk számára komoly aggodalmat keltő veszély forrása.

Elkötelezettek vagyunk, hogy NATO szövetségeseinknek szükség esetén minden védelmi eszközt rendelkezésére bocsássunk- ez az V. cikk értelmében alapvető, elemi kötelességünk. Figyelembe véve, hogy a veszély növekedésével párhuzamosan a technológiánk is rohamosan fejlődött, az Egyesült Államok véleménye szerint egy hatékonyabb rendszer áll jelenleg rendelkezésünkre mint amelyet az utóbbi pár évig hasznosítani szándékoztunk. Ez a szakaszosan bevezetésre kerülő hozzáállás azt jelenti, hogy az Európára, beleértve Közép-Európát is, irányuló növekvő veszélyforrást egy bebizonyított technológiával a korábbi elképzeléseknél hatékonyabban tudjuk kezelni.

Ez a rendszer nemcsak az aktuális rakéta fenyegetettséget hivatott kivédeni, hanem lehetőséget biztosít a jövő veszélyforrásainak kiküszöbölésére is. Az esetleges rakétatámadás kockázatból adódó változások esetén, a rugalmasságon alapuló rendszer képes alkalmazkodni egy alkalmilag felmerülő fenyegetés elhárítására. Jelenléte önmagában az elrettentés eszköze azok számára, akik erőszakcselekményeket vagy támadást fontolgatnak ellenünk, illetve európai szövetségeseink ellen – és ha az elrettentés kudarcba fulladna, védelmet biztosít mindenki számára. Leegyszerűsítve, a rakétapajzs tervezet fokozottabb biztonságot jelent Európa és Amerika részére is.

Vannak olyanok -- talán érthető is -- akik arra az elhamarkodott következtetésre jutottak, hogy az új rakétapajzs konstrukció hátterében Oroszország lecsillapítása rejlik a közép-európai térség országai kárára. Nagyon nincs igazuk. Ennek semi valóságalapja nincs. A rakétapajzs nem Oroszországról szól. A mi hozzáállásunk az Egyesült Államok és NATO közös biztonsági követelményeit szolgálja. Befejezés, pont.

Az igazság az, hogy figyelmet szentelünk az Oroszországgal való kapcsolatok megerősítésének. Meggyőződésünk, hogy egy konstruktívabb kapcsolatrendszer jelenléte közös érdekeinket szolgálja. Viszont nem vagyunk naívak. Az igazság az, hogy komoly közös érdekeltségi területekről van szó: az atomfegyverek számának

csökkentése...a veszélyes hasadóanyagok raktározásának biztosítása,....Afganisztán stabilizálása....Irán atomfegyverek birtoklásának megakadályozása.

Ezen kívül, elvi kérdésekben Oroszországgal továbbra is lesznek nézeteltérések. Ez év februárjában az Egyesült Államok új adminisztrációjának külpolitikájáról szóló első beszédemben Münchenben körvonalaztam az adminisztráció külpolitikáját és kifejtettem annak alapelveit. Az Egyesült Államok ellenzi a 19.-ik században megfogalmazott „érdekszférák” fogalmát. Ezek jelenlétét nem tűrjük el és nem sajátítjuk el. Támogatjuk a független demokráciák önrendelkezési és szövetségi hovatartozási döntéshozatali jogát, anélkül hogy bárki a döntés ellen vétőjogot gyakorolhasson. Egyben elköteleztünk vagyunk, hogy senkivel, semmilyen témában az Önök háta mögött nem bocsátkozunk alkuba. Életelvünk tisztán fogalmazva: Önöket érintő döntéseket Önök nélkül nem teszünk. Sőt azzal érvelünk, hogy vegyék szemügyre előéletünket, tekintsek meg előéletünket.

Az elmúlt két évben mindnyájan megtanultuk, ahogy összezsugorodik körülöttünk a világ, a kötelékek is szorosabbá válnak közöttünk. A mai világgazdaságban mindnyájan partnerek vagyunk. Ezért dolgoztunk keményen együtt európai partnereinkkel, a Nemzetközi Valutaalappal és a Világbankkal, hogy nemzetközi támogatásban részesítsék az Önök gazdaságát a legnagyobb válság idején.

Ezért annyira biztató, hogy Önök közül milyen sokan sikeresen átvészelték a globális recessziót – és országaikat visszaterelték a fellendülés irányába.

Együttműködve, a válságból mindnyájan tanulhatunk ami remélhetőleg segítségünkre lesz a felújuló növekedés és jólét újjáépítésének megalapozásában.

Egy tanulság, hogy feltétlenül együtt kell dolgoznunk a jövőben a célból, hogy biztonságos energiaforrásokat teremtsünk- igazi, fenntartható energia nyújtotta biztonságot, amit az erőforrások sokrétűsége és tranzitútvonalak sokasága biztosít, az éghajlatváltozások enyhítését szolgáló ésszerű befektetések kieszközlésére és az európai országok közötti, nemcsak a rajtuk keresztüli kapcsolatok ápolására.

Itt ebben a régióban, -- a történelem, földrajz és az egymásrataltság—a közép-európai országoknak olyan előnyöket nyújt, amellyel Európában is vezető szerepet vállalhatnak.

Hölgyeim és uraim, befejezésül engedjék meg, hogy egy pár szót szóljak az élenjáró vezetésről egy olyan területen, amelyben a régió országai kiváló érdemeket szereztek: és ez demokrácia előmozdítása. Mi amerikaiak úgy vélem, jogosan büszkék vagyunk arra amikor az emberek világszerte néha a mi példánkat idézik és tőlünk várják hogy vezető szerepet vállaljunk. Viszont az igazság az, hogy Önök már példaértékű szerepet játszanak milliók számára, nem mi, hanem Önök—Románia és a többi közép-európai ország. A húsz évvel ezelőtti események példája ihletettséggé szolgált az egész világnak. A következő húsz év alatt az Önök példaértékű tevékenysége megváltoztathatja a világot – a közép és keleteurópai fiatal demokráciák bátorítása, támogatása és konszolidálása terén.

Kelet-Európában továbbra is vannak országok amelyek teljes mértékű demokratikus berendezkedést és lüktető piacgazdaságot szeretnének létrehozni. Önöknél jobb példát hol találnak? Önök, mint közép-európai országok akik húsz évvel ezelőtt nagy bátorsággal és elkötelezettséggel nekiláttak és húsz éve után a fenntartható fejlődés útján vannak, segítő kezet nyújthatnak Moldovának, Grúziának és Ukrajnának a stabilitáshoz és jóléthez vezető úton. Elérkezett az idő hogy vezessenek. Örményország, Azerbajdzsán és Belarusz is hasznot húzhat az Önök tapasztalataiból. Az Európai Unió Keleti Partnerségi Kezdeményezése jó példa arra, hogy ezt az erőfeszítést hogy lehet gyümölcsöztetni. Partnerként mi is, együttműködve Önökkel próbáljuk 1989 ígéreteit valóra váltani számukra. Az Önök vezetői élenjárása merésznek kell lennie és hangjukat hangosan kell hallatni.

Egy régi román közmondás szerint „a legolcsóbb cikk a tanács. A legértékesebb a jó példa.”

Önök ennek a példának a megtestesítői.

Húsz évvel ezelőtt Kelet-Közép Európa népei megragadták a történelem kerekét és egy új irányt szabtak meg – a szabadság, a méltányosság és a tisztesség irányát. Az esélyek nagyon kedvezőtlenek voltak az Önök számára. A történelemből tudjuk, hogy egy zsarnokság elpusztítása könnyebb mint egy virágzó demokrácia megalapítása. De Önök valóra váltották a forradalmuk ígéretét. Most Önök vannak olyan helyzetben, hogy mások részére ugyanezt lehetővé tegyék.

Húsz évvel ezelőtt télvíz idején az amerikai Kongresszus előtt Vaclav Havel érzékeltette azt az együttérzést és képzelőtehetséget amelyet Közép Európa népeinek közös tulajdonsága.

Több év elnyomás, mondta, adott nekünk valamit, természetesen nem szándékosan, ami pozitívnak minősíthető: egy különleges adottságot, ami a távolabbi jövőbe való betekintéssel ajándékozott meg minket; ez nem adatott meg azoknak, akik ezt a keserű pirulát nem nyelték le. Az az ember, aki képtelen mozogni, vagy normális életet élni mert beszorult egy elmozdíthatatlan görgeteg alá, az több időt tölt azzal hogy reménykedjen, mint az, akinek ez nem lett osztályrésze. Igaza volt.

Most, hogy meg van, szabadok ezeknek a reményeknek a valóra váltására –és ezt meg is teszik. Akkor, együtt valósítsuk meg reményeinket olyan történelemmé amelyre büszkék lehetünk. Elérkezett a pillanat. Ti egyetemi hallgatók, ha okosak, bátrak és szerencsések vagyunk, akkor elmesélhetitek unokáitoknak hogy jelen voltatok egy új Európa létrejötténél, egy új biztonság, egy új békekorszak megalakulásánál, mert bátrak voltatok hogy megragadjátok ezt a pillanatot. Legyetek bátrak mint 1989-ben. Vezessetek! Meg van hozzá a történelmetek és a hagyományotok. Hatalmas különbséget jelent ez. És mi kiállunk mellettetek.

Hölgyeim és uraim, köszönöm, hogy meghallgattak. Isten áldja meg Amerikát szövetségeseivel együtt és oltalmazza szolgálatot teljesítő csapatainkat akik veszélynek vannak kitéve. Hálásan köszönöm, nagyon szépen köszönöm. Megtiszteltetés volt számomra hogy itt lehettem. (Taps.)